

OTÁZKA DORUČOVANIA V ROZHODCOVSKOM KONANÍ

LUCIA KOVÁČOVÁ

Právnická fakulta Masarykovej univerzity

Abstract in original language

K problematickým otázkam, kde dochádza ku stretu autonómie vôle strán a priamym dopadom procesných noriem, patrí aj otázka doručovania v rozhodcovskom konaní. Tento príspevok je venovaný doručovaniu rozhodcovských nálezov, ktoré sa javí ako problematické aj vďaka niektorým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Českej republiky. Ďalej sa budeme zaoberať komparatívnym zhodnotením riešenia problematiky doručovania v rozhodcovskom konaní v zahraničí.

Key words in original language

Rozhodcovské konanie; doručovanie; rozhodcovský nález; postup v konaní; rozhodcovská zmluva.

Abstract

Delivery of arbitration award is one of the problematic issues, where the conflict between Autonomy of parties and Mandatory Rules of Procedure exists. This contribution is dedicated to the issue of delivery of arbitration awards, which appears to be problematic due to some decisions of Supreme Court of the Czech Republic. Comparative study of this issue will be also presented.

Key words

Arbitration; delivery of arbitration award; procedural rules; arbitration agreement.

1. SLOVO NA ÚVOD

Rozhodcovské konanie ako spôsob riešenia majetkových sporov pred súkromnou osobou, či neštátnou inštitúciou sa vyvinulo ako alternatíva k štátnemu súdnictvu a aj prostredníctvom takéhoto konania môže dôjsť k vydaniu rozhodnutia - rozhodcovského nálezu - ako ukončenie konania vo veci samej, ktoré obsahuje určitý výrok rozhodcu, či senátu.

Jedným z pilierov¹, ktoré sa považujú za základ rozhodcovského konania je autonómia vôle účastníkov konania. Je to nepochybne veľmi dôležitý aspekt a súčasť konania, avšak na druhej strane nie je možné opomenúť štát, ktorý

¹ ROZEHNALOVÁ, N.. Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : ASPI, 2008.s.50. ISBN 9788073573249.

umožňuje samotné rozhodcovské konanie, poskytuje procesnú garanciu a spolupôsobenie obecných súdov. Tie počas rozhodcovského konania vykonávajú jednak pomocné funkcie, ale na druhej strane aj funkcie kontrolné. Štát prijíma rozhodcovský nález a pripisuje mu rovnaké účinky ako rozhodnutiu obecných súdov, čo znamená že aj rozhodcovský nález sa môže stať vykonateľným exekučným titulom. Základom konania je teda určité ujednanie medzi stranami, ich prejavená slobodná vôľa postúpiť svoj spor k takejto súkromnoprávnej alternatíve, to však na pozadí spomínanej štátnej garancie.

Pri rozbere problematických otázok týkajúcich sa rozhodcovského konania by sme mali mať na pamäti určité zásady, na ktorých rozhodcovské konanie stojí. Ako alternatíva k systému riadneho štátneho súdnictva býva volená vďaka niektorým svojim výhodám, ktoré sú pre toto konanie charakteristické. Je to napríklad rýchlosť konania a flexibilita, ale i jednoduchosť procesných pravidiel, ktoré môžu strany v rámci svojej slobodnej voľby upraviť a stanoviť tak postup, ktorým sa ich vec, majetkový spor prerokuje. Z ďalších uvádzaných výhod je možné spomenúť aj neverejnú konania. Jednou z hlavných výhod je práve to, že sa tu uplatňuje široká autonómia vôle strán, ktorá umožňuje úpravu takých otázok, ktoré sú pred štátnymi súdmi striktne upravené právnymi predpismi a sú často vysoko formalizované a detailné. Na druhej strane je tu však otázka aká široká táto autonómia vôle strán môže byť a čo všetko pod ňu môže spadať. Existujú rôzne otázky, ktoré môžeme považovať za problematické, resp. hraničné, kde existujú nezhody ohľadom začlenenia ich úpravy pod slobodnú vôľu strán. Iste, ich riešenie závisí aj na zastávanej doktríne a prístupu štátu k rozhodcovskému konaniu. V českých podmienkach je jednou z takých otázok doručovanie v rámci rozhodcovského konania, a to predovšetkým doručovanie rozhodcovských nálezov, vzhľadom k tomu, že doručenie rozhodcovského nálezu je nevyhnutným krokom k tomu, aby sa nález skutočne stal vykonateľným exekučným titulom.²

Spadá teda doručovanie pod § 19 ZRŘ, teda úkony v rámci konania, ktoré je možné upraviť samostatne, alebo spadá pod procesné pravidlá, ktoré sú štátom výslovne upravené? Predpokladom totiž je, že keďže doručovanie nie je v zákone výslovne upravené, je možné si ho v rámci postupu v konaní upraviť, poprípade využiť úpravu, ktorá je zakotvená v poriadkoch rozhodcovských súdov. Je však možné si upraviť aj postup doručovania rozhodcovských nálezov? Cieľom tohto príspevku je jednak zhodnotenie

² Vid' § 28 ods.2 Zákona o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů

§28 (2) Rozhodčí nález, který nelze přezkoumat podle § 27, nebo u něhož marně uplynula lhůta k podání žádosti o přezkoumání podle § 27, nabývá dnem doručení účinku pravomocného soudního rozhodnutí a je soudně vykonatelný.

možností spôsobov doručovania rozhodcovských nálezov, a to aj na pozadí rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky, ale taktiež využiť komparatívny pohľad na danú problematiku a jej úpravu, resp. riešenie v rokovacích poriadkoch rôznych rozhodcovských súdov.

2. DORUČOVANIE V ZMYSLE ZÁKONA O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ A VÝKONU ROZHODČÍCH NÁLEZŮ

Český Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů (ďalej len ZRR) obecné otázku doručovania v rámci rozhodcovského konania výslovne neupravuje, a preto riešenie sa ponúka využitím § 19 ZRR. Toto ustanovenie je výrazným prejavom zásady autonómie a umožňuje dohodou strán určiť postup akým sa rozhodcovské konanie má viesť, poprípade zmocniť predsedajúceho rozhodcu k jeho určeniu. Nie je výnimkou, že k takémuto určeniu nedôjde, pretože málokedy sa nájdu tak podrobné zmluvy o rozhodcovskom konaní, ktoré by výslovne podrobne upravovali otázku doručovania, a potom často jednak v súlade s druhým odsekom tohto ustanovenia, ale aj znením rozhodcovských zmlúv rozhodca postupe spôsobom, ktorý sám považuje za vhodný. V rámci postupu konania podľa § 19 si teda strany môžu určiť aj spôsob doručovania písomností počas rozhodcovského konania. Doručovanie písomností je každopádne jednou z otázok, ktorá skôr či neskôr vyriešená byť musí, vzhľadom k tomu, že môže mať pre strany v konaní zásadný význam. V prípade, že nedôjde k dohode v súlade s § 19 ZRR je možné využiť § 30 ZRR a v súlade s ním primerane aplikovať zákon č. 99/1963 Sb, občanský soudní řád (ďalej len OSŘ) a jeho pravidlá o doručovaní.

Pri konaniach, ktoré prebiehajú pred stálymi rozhodcovskými súdmi je situácia trochu iná, vzhľadom k tomu, že podľa § 13 ods. 2 ZRR si stále rozhodcovské súdy môžu vydávať svoje rokovacie poriadky a v nich upraviť okrem iného spôsob konania a rozhodovania. Bežnou súčasťou takýchto rokovacích poriadkov sa v praxi stali aj ustanovenia upravujúce doručovanie.

Doručovanie prebieha prakticky počas celého rozhodcovského konania, a zatiaľ čo doručovanie v skorších fázach konania nevzbudzuje až takú pozornosť, problematickým sa môže a v praxi často aj javí doručovanie rozhodcovských nálezov. Rozhodcovský nálež totiž predstavuje ukončenie jednej fázy konania, ale môže sa stať podkladom pre ďalší postup, konanie exekučné. Rozhodcovským náležom štát priznáva rovnaké právne účinky ako právoplatným súdnym rozhodnutiam a aj rozhodcovské nálezy môžu byť exekučným titulom v zmysle § 40 ods. 1 písm. c zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

3. DORUČOVANIE V ZMYSLE ROZHODNUTIA NAJvyššieho SÚDU ČESKEJ REPUBLIKY

K otázke doručovania rozhodcovských nálezov sa Najvyšší súd ČR vyjadril v niekoľkých rozhodnutiach, ktoré budú nižšie uvedené, a v týchto rozhodnutiach došiel k záveru, že na to aby sa stal rozhodcovský nálež vykonateľným exekučným titulom, musí dôjsť k účinnému doručeniu jeho písomného vyhotovenia účastníkom konania, a to spôsobom ktorý je stanovený § 45 OSŘ (vtedy účinného OSŘ).

Uvedené uznesenia boli vydané v roku 2007 a v praxi rozhodcovských centier sa dovtedy ustálilo pravidlo, podľa ktorého sa písomnosti doručujú na adresu, ktorú strany uviedli v zmluve, poprípade, ak časom došlo k zmene takto uvedenej adresy, na nahlásenú zmenenú adresu. Ak však strana nenahlásila zmenu adresy doručovalo sa jej naďalej na pôvodne uvedenú aj s tým rizikom, že sa s obsahom listiny neoboznámila. Takže aj v takomto prípade išlo o účinné doručenie.

*"Táto situácia je teda riešená k tiazí strany, ktorá porušila svoju zmluvnú povinnosť oznámiť svoju novú doručovaciu adresu."*³

Rozhodnutie Najvyššieho súdu do tejto praxe zasiahlo a stanovilo, že takýto spôsob doručenia rozhodcovského nálezu nie je možný, vzhľadom k riziku, že stranám nebude riadne doručené. Jedným z rozhodnutí kde sa takto vyjadril je Uznesenie⁴ sp. zn. 20 Cdo 1592/2006⁵ z 26. apríla 2007, v ktorom uviedol:

"Doručování rozhodnutí stranám součástí postupu, kterým rozhodci vedou řízení, není. Je tomu tak proto, že – jak již bylo naznačeno výše – stranám (rozhodcům) je umožněno disponovat s procesními pravidly týkajícími se postupu v řízení od okamžiku jeho zahájení do okamžiku ukončení rozhodčího řízení. Rozhodčí řízení končí vydáním rozhodčího nálezu nebo usnesení v těch případech, kdy se nevydává rozhodčí nálež (srov. § 23, § 24 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb.), případně vydáním rozhodčího nálezu nebo usnesení v rámci přezkoumání jinými rozhodci ve smyslu § 27 zákona č.

³ ŠUSTER, M. Státní soudy proti rozhodčímu řízení. Liberální institut[online]. Last modified 12. 10.2007. [cit. 6.10.2010]. Dostupné z: <<http://www.libinst.cz/komentare.php?id=409>>.

⁴ Citované uznesenie je prevzaté zo stránky Najvyššieho súdu Českej republiky. Dostupné z http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/3E7412EEFEA68E0CC12575FF007B1C2A?openDocument.

⁵ Ďalšie rozhodnutia, kde sa k otázke doručovania rozhodcovských nálezov Najvyšší súd Českej republiky vyjadruje je uznesenie z dňa 26. apríla 2007, sp. zn. 20 Cdo 1612/2006, uznesenie z dňa 29. mája 2007, sp.zn. 20 Cdo 1987/2006 a uznesenie z dňa 27. mája 2007, sp.zn. 2726/2006.

216/1994 Sb. (ustanovení § 25 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb. proto počítá se zvláštní – jinou než o postupu v rozhodčím řízení – dohodou stran, nemá-li být rozhodčí nález odůvodněn). Do okruhu procesních otázek, jejichž úprava je v dispozici stran (rozhodců), doručování rozhodnutí tudíž zásadně nepatří.

Mají-li nastat účinky právní moci a vykonatelnosti ve stejném rozsahu jako v případě soudního rozhodnutí, je nezbytné trvat na dodržení pravidel, jimiž se řídí doručování rozhodnutí vydaných v občanském soudním řízení. Jinými slovy, písemné vyhotovení rozhodčího nálezu nebo usnesení musí být stranám doručeno postupy zakotvenými v ustanoveních občanského soudního řádu, týkajících se doručování písemností (§ 45 a násl. o.s.ř.)."

Najvyšší súd tak reagoval na dohodnutú rozhodcovskú doložku⁶, ktorá bola napísaná vo vyššie uvedenom zmysle, ktorý odrážal prax rozhodcovských centier. To však nebolo v súlade s doručovaním podľa vtedy účinného OSŘ, ktoré v prípade doručovania písomností do vlastných rúk nedovoľovalo účinné doručenie ak sa na takom mieste osoba nezdržiavala. Najvyšší súd tak rozhodol, že doručovanie rozhodcovských náleзов nie je súčasťou postupu v konaní, ktoré si strany ako prejav autonómie vôle strán môžu upraviť a keďže nikde v ZRŘ nie je spôsob doručovania rozhodcovských náleзов upravený, je na mieste využiť § 30 ZRŘ a primerane tak aplikovať ustanovenia OSŘ o doručovaní. Argumentačný postup, ktorým dospel k uvedenému záveru o vyňatí doručovania rozhodcovských náleзов z okruhu otázok patriacich do postupu konania vyšiel z doslovného znenia ustanovení ZRŘ. V § 19 je totiž uvedené, že strany sa môžu dohodnúť na postupu, ktorým majú rozhodcovia viesť konanie, teda dohodnúť sa na otázkach vedenia od jeho zahájenia do ukončenia. Doručovanie rozhodcovských náleзов logicky môže nasledovať až po ich vydaní a z § 23 ZRŘ vyplýva, že rozhodcovské konanie končí vydaním rozhodcovského náleзу. Z toho teda Najvyšší súd vyvodzuje, že nie je možné ohľadom tejto otázky uzavrieť dohodu.

Je pravda, že rozhodnutia Najvyššieho súdu z tohto obdobia sú netradičné a neočakávané z pohľadu praxe rozhodcovských centier, nakoľko možnosť dohody o tejto otázke bola dlhodobo zastávaná aj odbornou právnou literatúrou⁷. Tam sa uvádza, že vzhľadom k tomu, že neexistuje zvláštna

⁶ „Pro účely doručování písemností v rámci smluvního vztahu a také v rozhodčím řízení si strany dohodly, že doručování se provádí na adresu bydliště/sídla stran, jak je uvedeno v záhlaví této smlouvy. V případě změny adresy bydliště/sídla jsou účastníci povinni tuto změnu prokazatelným způsobem písemně oznámit druhé smluvní straně. V případě, že se písemnosti z takto uvedených adres bydliště/sídla vrátí jako nedoručená, považuje se za doručenou dnem následujícím po dni, kdy byla zásilka vrácena zpět odesílateli (smluvní straně nebo rozhodci), a to i když se účastník o tomto doručení nedozvěděl“

⁷ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů : komentář. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2004. s. 218 a násl. ISBN 8071796298.

úprava pre doručovanie rozhodcovských nálezov, bude teda analogicky platiť to, čo pre doručovanie obecné, pričom samozrejme môže do úvahy prísť aj primerané využitie OSŘ v zmysle § 30 ZRŘ, v prípade, ak sa strany v rozhodcovskej zmluve nedohodnú na inom postupe. Najvyšší súd nepripúšťa primerané použitie OSŘ len v prípade ak si strany nedohodnú postup, ale odvoláva sa neho priamo, keďže doručovanie nálezov neradí medzi postup v konaní.

Čo sa týka citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu je potrebné mať na pamäti, že bolo vydané v roku 2007 a odvolávalo sa na vtedy platný a účinný OSŘ, ktorý mal zakotvenú úpravu doručovania do vlastných rúk bez možnosti doručenia uložením v prípade, ak sa tam osoba nezdržiavala. Odvtedy však došlo ku novele tohto predpisu, ktorá sa týkala mimo iného aj doručovania, a preto je nutné nazerať na výrok tohto rozhodnutia v svetle novej úpravy. Ako sme už niekoľko krát uviedli ak vtedy v rozhodnutí Najvyšší súd odkazoval v rámci doručovania rozhodcovských nálezov na doručovanie v zmysle § 45 a násl. OSŘ znamenalo to, že doručovanie písomností určených do vlastných rúk je neúčinné ak sa doručí a uloží na adrese, kde sa osoba nezdržiavala. Doručenie náhradným spôsobom teda nebolo možné. Dnes je však situácia iná a novela OSŘ, ktorá prebehla zákonom č. 7/2009 Sb., zakotvila doručovanie písomností do vlastných rúk v § 49 OSŘ. Toto ustanovenie upravuje zmenu, ktorá sa značne približuje praxi, ktorá bola v rozhodcovskom konaní už zabehnutá, a to že v prípade, ak osoba nebude pri doručovaní zastihnutá, zanechá sa jej výzva, ktorá ju upozorní na vyzdvihnutie písomností. V prípade ak si do 10 dní nevyzdvihne adresát takúto písomnosť, považuje sa za doručенú v posledný deň tejto lehoty a to aj v takom prípade ak sa o nej nedozvedel. Nastáva teda fikcia doručenia. Takýto postup nie je možný vo všetkých prípadoch doručovania v súlade s § 49 ods. 5 OSŘ⁸, ale v prípade doručovania rozsudkov zákon náhradné doručenie nevylučuje vzhľadom k zneniu⁹ § 158 ods. 2 OSŘ.¹⁰

Je teda možné konštatovať, že novelizácia OSŘ priniesla menej prísne pravidlá týkajúce sa doručovania rozsudkov, a preto aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR musí byť interpretované v súlade s aktuálnou

⁸ Nemožnosť náhradného doručenia a uplatnenia tak fikcie doručenia je stanovené napr. v § 173 ods. 1 OSŘ pri doručovaní platobného rozkazu.

⁹ OSŘ - § 158 (2) "*Stejnopis rozsudku vyhotoveného v listinné podobě a rozsudek vyhotovený v elektronické podobě se doručuje účastníkům, popřípadě jejich zástupcům do vlastních rukou.*"

¹⁰ ŽÍLA, M. Doručování rozhodčích nálezů po novele OSŘ, náhradní doručení a posouzení neúčinnosti doručení rozhodčího nálezu. Bulletin advokacie. 2009. č.12. s. 32-35.

úpravou. V tomto svetle priniesla novela OSŘ voľnejšiu úpravu aj pre doručovanie rozhodcovských nálezov.

Otázka doručovania rozhodcovských nálezov už nie je tak prísna, ako vyplývalo z rozhodnutia 20 Cdo 1592/2006, ale napriek tomu tu stále existuje toto rozhodnutie, ktoré odkazuje v prípade doručovania rozhodcovských nálezov na aplikáciu OSŘ a vylučuje dohodu strán o tejto otázke. Nie je teda možné aby si strany dohodli postup ešte benevolentnejší.

4. KOMPARATÍVNY POHĽAD NA OTÁZKU DORUČOVANIA V ROZHODCOVSKOM KONANÍ V ČESKEJ REPUBLIKE A V ZAHRANIČÍ

Pri študovaní tejto problematiky z českého pohľadu nám nedalo nezaoberať sa riešením tejto otázky v zahraničí. Vzhľadom k tomu, že v rámci ZRŘ nebol a nie je stanovený výslovný spôsob doručovania jednak obecné, ale ani doručovania rozhodcovských nálezov, vyvinula sa v rámci rozhodcovských centier istá prax, ktorá umožňovala dohodu strán o tejto otázke. Je preto zaujímavé zaoberať sa otázkou, či zásah Najvyššieho súdu, ktorý takúto dohodu pri doručovaní rozhodcovských nálezov vylúčil, má oporu v zahraničí, resp. aká je prevládajúca prax v rámci rokovacích poriadkov známych rozhodcovských centier.

Najčastejšie je otázka doručovania riešenia v rokovacích poriadkoch jednotlivých stálych rozhodcovských súdov. V prípade, že strany zvolia rozhodcovské konanie ad hoc je možné úpravou v rozhodcovskej zmluve podchytiť spôsob doručovania, alebo odkázať na rokovací poriadok niektorého stále rozhodcovského súdu, v inom prípade je to na rozhodcovi aby tieto pravidlá určil.

Zo známych rozhodcovských súdov sa môžeme bližšie pozrieť na rokovací poriadok Medzinárodného rozhodcovského súdu pri Medzinárodnej obchodnej komore (ďalej len ICC). Otázka doručovania je tam obecné riešená v čl. 3 ods. 2 Pravidiel¹¹, pričom v tomto ustanovení je stanovené, že všetky písomné oznámenia sú zasielané na poslednú adresu, ktorú strany uviedli, s tým že ďalej vymedzuje rôzne možné spôsoby doručenia.¹² Čo sa týka konkrétne doručovania rozhodcovských nálezov zaoberá sa nimi čl. 28 Pravidiel, kde v ods. 1 je stanovené, že ako náhle dôjde k vydaniu rozhodcovského nálezu, Sekretariát ho doručí stranám bez bližšieho vymedzenia spôsobu, ktorý musí byť dodržaný, čiže je užijú obecné

¹¹ Originálne znenie pravidiel dostupné z ICC Rules of Arbitration [online]. Dostupné z: <http://www.iccwbo.org/uploadedFiles/Court/Arbitration/other/rules_arb_english.pdf>.

¹² Doručenie doporučené s dodejkou, doporučené poštou, kuriérom, telefaxom, ďalekopisom, telegramom, alebo iným komunikačným prostriedkom, ktorý poskytuje záznam o odoslaní.

pravidlá doručovania z čl. 3 Pravidiel. Zo zhodnotenia týchto Pravidiel vyplýva, že ICC nestanovuje prísne spôsoby doručenia rozhodcovského nálezu a jediná podmienka teda je, aby bol nález stranám doručený, pričom voľba spôsobu nie je striktne daná.

Ďalším známym rozhodcovským súdom je AAA - American Arbitration Association. Jeho Pravidlá obsahujú priamo riešenú otázku doručovania rozhodcovského nálezu a to v bode 45¹³ - Commercial Arbitration Rules. Ako možný spôsob doručenia je v tomto ustanovení uvedené zaslanie na poslednú známu adresu, osobné alebo elektronické doručenie, alebo dokonca zaslanie nálezu akýmkoľvek spôsobom, ktorý je právom dovolený. Aj tu je zakotvený rôzny výber spôsobov a neuvádza sa neúčinnosť doručenia v prípade ak sa o doručení, resp. uložení písomnosti adresát nedozvedel.

Podobne je tomu tak podľa pravidiel Medzinárodného rozhodcovského súdu pri Hospodárskej komore Rakúska, ktoré v čl. 8 ods. 2 uvádzajú pravidlá¹⁴ pre doručovanie, podľa ktorých doručenie platí za riadne prevedené na adresu naposledy uvedenú adresátom písomnosti a to buď doporučeným dopisom, alebo kuriérom, alebo telefaxom. V čl. 18 ods. 3 Pravidiel je zakotvená povinnosť vydaný rozhodcovský nález doručiť stranám nešpecifikujúc spôsob. Opäť teda pomerne rôzne možnosti na doručenie rozhodcovského nálezu.

Ďalej by sme ešte spomenuli Vzorový zákon UNCITRAL o medzinárodnej obchodnej arbitráži, ktorý tiež prináša možnú úpravu doručovania a to v čl. 3 ods. 1 písm. a¹⁵, podľa ktorého sa každá správa považuje za doručenú v prípade ak je predaná osobne adresátovi, alebo doručená na miesto obvyklého pobytu, alebo aj posledné známe miesto sídla, či obvyklého pobytu a to buď doporučene, alebo iným spôsobom, ktorý umožňuje zachytiť pokus o doručenie. Čiže opäť sa nevyžaduje výslovne účinné doručenie.

Ďalej by sme uviedli rokovací poriadok Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Tento rokovací poriadok v § 9 ods. 2¹⁶ uvádza, že mimo iného rozhodcovské nálezy sa

¹³ Originálne znenie pravidiel dostupné z AAA Commercial Arbitration Rules and Mediaton procedures [online]. Dostupné z: <<http://www.adr.org/sp.asp?id=22440>>

¹⁴ BĚLOHLÁVEK, Alexander J. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů : komentář. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2004. s. 418. ISBN 8071796298.

¹⁵ Originálne znenie dostupné z: UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration 1985 With amendments as adopted in 2006 [online]. Dostupný z: http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/07-86998_Ebook.pdf.

¹⁶ Celé znenie dostupné z Rozhodčí soud HK AK ČR, Řád [online]. Dostupný z: <http://www.arbcourt.cz/index.php?url=rady/cz_rad_mez_od_20070201_uz.htm>

zasielajú doporučeným dopisom s potvrdením o doručení, pričom ods. 5 toho istého ustanovenia nadväzuje, že v prípade doručenie je platné aj v takom prípade ak adresát písomnosť odoprel vyzdvihnúť, alebo aj napriek výzve doručujúceho orgánu si ju nevyzdvihol. Ďalej podľa ods. 6 je doručenie platné na poslednú známu adresu, aj keď adresát svoju adresu už zmenil, avšak jej zmenu nenahlásil.

Po uvedení jednotlivých úprav v rokovacích poriadkoch arbitrážnych centier je možné konštatovať, že hoc existujú viac či menej striktné pravidlá pre doručovanie, ani jedno z nich nevyžaduje účinnosť doručenia v zmysle, že sa adresát skutočne musí oboznámiť s obsahom rozhodcovského nálezu. Koniec koncov ani v českom prostredí sa to už v súlade s interpretáciou rozhodnutia Najvyššieho súdu v súlade so zmenenou úpravou OSŘ nevyžaduje, avšak na rozdiel od neho, niektoré rokovacie poriadky umožňujú aj iné spôsoby ako doporučeným dopisom. Je však potrebné mať na pamäti, že toto je riešenie, ktoré umožňujú rôzne rokovacie poriadky, avšak v konkrétnych prípadoch by bolo potrebné sa zaoberať úpravami doručovania v jednotlivých procesných predpisov štátov.

Pri riešení otázky doručovania rozhodcovských náleзов je zaujímavé sledovať aj zahraničnú odbornú literatúru, ktorá sa zaoberá arbitrážou a otázkami s týmto konaním súvisiacimi. Hoc pomerne podrobne rozoberá rôzne otázky a problematické pasáže, len málo ktorá literatúra sa zaoberá priamo doručovaním rozhodcovských náleзов. Podľa nášho názoru aj to svedčí o tom, že sa zrejme táto otázka v zahraničí nejaví ako problematická. Rubino uvádza, že väčšinou dochádza k doručovaniu rozhodcovského náleзу poštou, často doporučenou zásielkou, niekedy v pravidlách môže byť zakotvená možnosť doručiť osobne, alebo špeciálnym kuriérom, ďalej však pripomína, že štáty v procesných poriadkoch môžu vyžadovať prísnejšie pravidlá.¹⁷

5. ZÁVER

Záverom je možné zhodnotiť že v rámci riešení určitých konkrétnych otázok v rozhodcovskom konaní by sme mali mať na pamäti zásady, na ktorých toto konanie stojí a výhody, ktoré prináša. Preto aj § 30 ZRŘ je potrebné využívať v takom zmysle, aby jeho výhody neboli úplne potlačené. Na druhej strane existujú však v rámci rozhodcovského konania určité otázky, kde sa previazanosť na štát a civilné súdnictvo prejavuje vo väčšej miere. Jednou z takých je aj doručovanie rozhodcovských náleзов, a to jednak v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu, ale aj vďaka tomu, že účinky

¹⁷ RUBINO-SAMMARTANO, M.. International arbitration law and practice. 2. rev. ed. The Hague : Kluwer Law International, 2001. s. 855. ISBN 9041114254

rozhodcovského nálezu sú totožné tým, ktoré vyvoláva rozhodnutie obecného súdu. Je možné zamýšľať sa nad tým, či rozhodnutie Najvyššieho súdu 20 Cdo 1592/2006 príliš nepreviazalo doručovanie rozhodcovských nálezov pravidlami doručovania v rámci štátneho súdnictva a nebralo tak na rýchlosti a efektívnosti rozhodcovského konania, vzhľadom k tomu, že takéto previazanie môže vyvolať rôzne praktické problémy a nutnosť rozhodcov obracať sa na obecné súdy so žiadosťami o výkon ich pomocných funkcií. Dnešná prax týkajúca sa doručovania rozhodcovských nálezov vďaka novele OSŘ je už síce prijateľnejšia a praxi zavedenej v arbitrážnych centrách naklonenejšia. V súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu ČR sa však strany naďalej nemajú možnosť uzavrieť dohodu o doručovaní rozhodcovských nálezov iným postupom ako umožňujú príslušné ustanovenia OSŘ.

Literature:

- BĚLOHLÁVEK, Alexander J. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů : komentář. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2004. 679 s. ISBN 8071796298.
- ROZEHNALOVÁ, N.. Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : ASPI, 2008. 386 s. ISBN 9788073573249.
- RUBINO-SAMMARTANO, M.. International arbitration law and practice. 2. rev. ed. The Hague : Kluwer Law International, 2001. 1058 s. ISBN 9041114254
- ŠUSTER, M. Státní soudy proti rozhodčímu řízení. Liberální institut [online]. Last modified 12. 10.2007. [cit. 6.10.2010]. Dostupné z: <<http://www.libinst.cz/komentare.php?id=409>>.
- ŽÍLA, M. Doručování rozhodčích nálezů po novele OSŘ, náhradní doručení a posouzení neúčinnosti doručení rozhodčího nálezu. Bulletin advokacie. 2009. č.12. s. 32-35.
- Rozhodčí soud HK AK ČR, Řád [online]. Dostupný z: <http://www.arbcourt.cz/index.php?url=rady/cz_rad_mez_od_20070201_uz.htm>
- UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration 1985

With amendments as adopted in 2006 [online]. Dostupný z:
<http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/07-86998_Ebook.pdf>

- AAA Commercial Arbitration Rules and Mediation procedures [online].
Dostupné z: <http://www.adr.org/sp.asp?id=22440>

- ICC Rules of Arbitration [online]. Dostupné z:
<http://www.iccwbo.org/uploadedFiles/Court/Arbitration/other/rules_arb_english.pdf>.

- Zákon č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů
[online]. Dostupný z:
http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?kam=zakon&c=216/1994

Contact – email

170284@mail.muni.cz